

Examenul național de bacalaureat 2022
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Simulare

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd válaszoljon a kérdésekre 3–4 mondatban!

Petőfi Sándor: *Járnak, kelnek sokan zöld erdőben*

*Járnak, kelnek sokan zöld erdőben;
Vagyon a nap épen lemenőben.
Rózsákat fest utósó sugára
Dombtetőre, lombok sudarára.

De veszik ők mindezt csekélyebbnek,
Semhogy rajta megörvendezzenek;
Párosult két vadgalamb bűgása -
Ebben fakad örömök forrása.

Járok, kelek én is zöld erdőben.
Nap lementén van gyönyörűségem,
Nap lementén, nap piros sugarán,
Amint játszik a lombok sudarán.

Csak ne volna galambok bűgása -
Ebben fakad bánatom forrása;
Mert ha látom szép páros voltokat,
Megsiratnom kell árva magamat.*

Mezőberény, 1842. szeptember-október

Forrás: Petőfi Sándor összes költeményei I, Szépirodalmi Könyvkiadó, Nagyvárad, 1953, 10.

a.	Milyen érzéseket, gondolatokat kelt a cím az olvasóban?	5 pont
b.	Melyek a költemény vers- és beszédhelyzetének jellegzetességei?	5 pont
c.	Mi jellemző a vers szerkezetére?	5 pont
d.	Milyen érzelmeket fogalmaz meg a lírai én?	5 pont
e.	Mi jellemző a költemény hangulatára?	5 pont
	Helyes fogalomhasználat, nyelvi igényesség, helyesírás	5 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

1879-ben született a Borsod megyei Tolcsván egy bizonyos Fried Vilmos, aki később William Fox néven az amerikai filmipar legendás alakja lett.

Kilenc hónapos volt, amikor a családja úgy döntött, kivándorol Amerikába. New Yorkban kötöttek ki, de ott is nagy nyomorban éltek. Foxnak még 13 testvére született, közülük csak hat maradt életben. A későbbi filmgyáros már nyolcévesen dolgozni kezdett mosodai inasként, és már ekkor jobban érdekelte az üzlet meg a mozi, mint az iskola. Annyira jól forgatta a pénzt, hogy 25 évesen saját mozgóképszínháza volt.

Minden úgy kezdődött, hogy évek szorgos munkájával összespórolt 1600 dollárt. Ebből a pénzből kivett egy helyiséget, alkalmazott egy gépészt és egy zongoristát, és filmeket kezdett vetíteni. Senki sem csaphatta be, mert a bevételt számlálgató pénztáros ő maga volt. A mozijának óriási sikere lett: volt, hogy rendőrt kellett hívni, mert annyian akartak betódulni az előadásra. Fox később további mozikat nyitott, így rövidesen húsz filmszínháza volt, úgy 250 ezer dollár értékben. 1915-ben pedig megalapította a Fox Film Corporationt félmillió dolláros alaptőkével. Hollywoodban hatalmas stúdiókat nyitott, miközben gombamód nőttek ki a földből a Fox-féle mozitermek.

Később már nem elégedett meg a kis mozikkal, hanem minden nagyvárosba mozipalotákat álmódott. A Fox Film hamarosan százmillió dolláros értéket képviselt. Az akkor még némafilm felfutása megsokszorozta az induláskori 1600 dollárt. A szegénységben született, tolcsvai kisfiúból aztán a hangosfilm bevezetésében is élen járó, dúsgazdag filmgyáros lett, a magánvagyonát 35 millió dollárra becsülték.

Aztán beütött, amit az amerikaiak Nagy Depresszióknak hívnak: az 1929-es nagy gazdasági világválság. Ez egyik napról a másikra nyomorba döntötte. A filmgyár részvényei a fekete csütörtökön 90 százalékot zuhantak. Mindenét megszerezték a riválisok. Pontosabban az egyik nagy ellenlábas. Fox kölcsönt kért és kapott a filmiparban terjeszkedő Western Electric-től, ám a pénzt nem tudta visszafizetni. Így már joggal tarthattak igényt az életművére, a Fox Filmre. A cég megszűnt, a helyén megalakuló 20th Century Fox pedig már az új tulajdonosnak jövedelmezett. De azért a vállalat filmjeinek elején még mindig föl villan a „William Fox presents” (William Fox bemutatja) felirat, mielőtt a 20th Century Fox felirat megjelenik. [...] Végül kénytelen volt mindenét pénzzé tenni: a filmvállalat ára fedezte a kölcsönt, és hozzájutott még 18 millió dollárhoz. A Western Electric azért adott a látszatra, közleményben jelentette be, évi félmillió dollárért szakértőként alkalmazza William Foxot, ráadásul öt évre...

Fried Vilmos vagyis William Fox már nem tudott talpra állni, idővel teljesen elszegényedett. Számtalan színész köszönhette neki a karrierjét, ám amikor 1952-ben meghalt, Hollywoodból senki sem ment el a temetésére... Így búcsúzott a földi léttől a huszadik század egyik legjelentősebb filmgyárosa, aki egy szegény tolcsvai kisgyerekből lett a mozi legendája.

(<https://www.ujsgmuzeum.hu>)

1. Állapítsa meg az alábbi kijelentések igazságtartalmát a szöveg alapján! Jelölje a mondatokat I (igaz) vagy H (hamis) betűjellel!

- William Fox eredeti neve Fried Vilmos.
- Karrierje csúcsán Fox magánvagyonra 1600 dollár volt.
- William Fox a 20th Century Fox tulajdonosa volt.
- Western Electric évi félmillió dollárért alkalmazta William Foxot.
- Az amerikaiak a nagy gazdasági világválságot Nagy Depresszióknak hívják.

5 pont

2. Mi volt Fox sikerének titka? Válaszoljon a szöveg alapján!

5 pont

3. Értelmezze a szöveg alapján a következő kifejezéseket: nyomorba döntötte; jól forgatta a pénzt; kivett egy helyiséget; gombamód nőttek ki a földből a mozitermek; adott a látszatra!

5 pont

4. A szöveg információit felhasználva érveljen 10–15 mondatban a következő kijelentés mellett: „Fried Vilmos [...] William Fox néven az amerikai filmipar legendás alakja lett.”!

10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás

5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A boldogságkeresés lehetőségei az irodalomban** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. Jókai Mór: *Az arany ember*, Vörösmarty Mihály: *Csongor és Tünde*, Kármán József: *Fanni hagyományai* vagy más olvasott mű) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott alkotás műfaji sajátosságai 5 pont
- b. a mű tér- és időszervezete 5 pont
- c. a boldogságkeresés lehetőségei a választott alkotásban 5 pont
- d. a boldogságot kereső hős(ök) jellemvonásai 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.